

MİLLETLERARASI HUKUK

Camp David Andlaşmaları (17.9.1978) Ve İsrail Devleti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Barış Andlaşmaları 26.3.1979) : Barış Şartları

Arap devletleri tarafından 30 yıl süre ile İsrail'e karşı sürdürülen tecrit ve boykot politikasından ayrılan Mısır, bu ülke ile önce Camp David'de 17 Eylül 1978 de iki ön anlaşma sonrada Washington'da 26 mart 1979 da barış andlaşması imzalamışlardır. Makalede bu barış anlaşmasının şartları ve politik önemi incelenmektedir¹.

Haber Alma Ve Fikir Özgürlüğü Ve Milletlerarası Hukuk

2. ci dünya harbinden sonra Birleşmiş Milletler şartında ve diğer milletlerarası teşkilatlarda politik amaçla kabul edilen insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı prensibi bu gün milletlerarası hukukta kabul edilen hukukî mefhumlardır. Yazar, insan haklarının milletlerarası hukuktaki bu gelişmelerini ve insanların haber alma ve fikir özgürlüklerini milletlerarası hukuk açısından incelemektedir².

1981 Yılında Çevre Hukukî Durumu. Problemler Ve Çözümler.

Çevre kirlenmesi ile ilgi 60 yılları sonları ile 70 yıllarının başlarında birdenbire artmış ve hükümetlerle teşrii organlar konuyu duyarlıkla ele alarak milletlerarası alanda işbirliğine gitmişlerdir. Yazar, çevrenin milletlerarası işbirliğiyle korunmasını ve sorunun milletlerarası hukukta çözüm olanaklarını incelemektedir³.

İran ile A.B.D. Arasında İhtilafların Haline İlişkin 19 Ocak 1981 Tarihli Ceza-yir Anlaşmaları.

İranda rejim değişikliği sonunda dış iliş-

kiler karmaşık bir durum almış özellikle ABD, ile çok yönlü ihtilaflar belirmiştir. Bu ihtilafları hal için 19 Ocak 1981 de bir seri anlaşmalar yapılmıştır. Yazar anlaşmalar öncesi durumu anlatmakta ve anlaşmalar hükümlerini incelemektedir⁴.

Birleşmiş Milletler Kararlarında Çekinceler (İhtirazi Kayıtlar)

Andlaşmalarda geleneksel olarak bulunan çekinceler, milletlerarası teşkilatların tek taraflı kararlarında da görülmektedir. Yazar Birleşmiş Milletler kararlarında bulunan çekince uygulamalarını ve bunların şümülünü incelemektedir⁵.

Mozambik Su Yolunda Bulunan Adalarla İlgili Fransa ile Madagaskar Arasındaki Anlaşmazlık.

Madagaskar adasınının 26 haziran 1960 yılında bağımsızlık kazanmasından önce,

- 1) ERRERA-HOECHSTETTER, Irène, *Des accords de Camp David (17 Septembre 1978) au traité de paix entre la République arabe d'Égypte et l'État d'Israël (26 Mars 1979): les conditions de paix.* Journal du droit international. 1981, sah 29.
- 2) PINTO, Roger. *La liberté d'information et d'opinion et le droit international.* Journal du droit international. 1981 sah. 459.
- 3) KISS, Alexandre. *L'état du droit de l'environnement en 1981. Problèmes et solutions.* Journal du droit international. 1981 sah. 499.
- 4) AUDIT, Bernard. *Les accords d'Alger du 19 janvier 1981 tendant au règlement des différends entre les États-Unis et l'Iran* Journal du droit international 1981, sah. 713.
- 5) FLAUSS, Jean-François. *Les réserves aux résolutions des Nations Unis.* Revue générale de droit international Public. 1981. sah. 5.

sömürgeci devlet Fransa'nın tek taraflı bir tasarrufu ile, ana ada Madagaskar'dan ayrılan Mozambik su yoluna dağılmış adalarla ilgili Frnsız-Madagaskar ihtilâfı devam etmektedir. Yazar, anlaşmazlığın politik, ekonomik stratejik nedenleri, ve Fransa ile Madagaskar'ın tezlerini incelemektedir⁶.

Dünya Sağlık Teşkilatı ile Mısır Arasındaki 25 Mart 1951 Tarihli Andlaşmanın Tefsiri. (Milletlerarası Adalet Divanınının 20 Aralık 1980 Tarihli İstişari Kararı.)

Dünya sağlık teşkilatınının 6 bölgesel merkezinin biride Mısırdaki bulunmaktadır. Camp David anlaşmalarından sonra bölgedeki arap devletleri bu merkezin başka bir arap ülkesine Ürdüne naklini istemişler ve Mısırın itirazı üzerine, Dünya Sağlık Teşkilatı Mısır ile arasındaki andlaşmanın konu ile ilgili tefsiri için Milletlerarası Adalet Divanından istişari karar istemiştir. Makalede, olay ve Divanın kararı incelemektedir⁷.

Milletlerarası Teşkilatlardaki Memurlara Açık İtiraz Yolları

Yazıda, milletlerarası teşkilatlarda çalışan memurların kendilerini ilgilendiren kararlara itiraz hakları, itiraz mercileri ile itirazların hukukî sonuçları, itirazla ilgili kararlara karşı müracaat yolları ayrıntılı olarak incelenmektedir⁸.

Devletin Milletlerarası Alanda Suçu, Üzerinde Düşünceler

Vietnamde A.B.D. hükümetinin işlediği suçları yargılamakla görevli Bertrand Russel Mahkemesinin teşkili gibi özel girişimler ve Birleşmiş Milletler Devletler Hukuku Komisyonu tarafından 1976 yılındaki 28. oturumunda, devletin milletlerarası suçluluğunu tarif eden bir hükmün kabulü, milletlerarası toplumda bu tür suçluluk düşüncesinin yerleşmeğe başladığına işaret sayılmaktadır. Makalede bu konu il ilgili gelişmeler incelenmektedir⁹.

Siyasal Ve Politik Haklarla İlgili Milletlerarası Andlaşmanın Yürürlüğe Girmesi

Yazar, siyasal ve politik haklarla ilgili andlaşmanın geçirdiği safhaları, andlaşma

ile kurulan organları ve bunların çalışma prosedürünü incelemektedir¹⁰.

Tabii Hukuk Teorisinde Andlaşmaların Yorumu

Yazıda, Devletler Umumi Hukukunun Medenî Hukuk ve Tabii Hukuktan ayrılma safhaları ve Grotius'un bu konudaki katkıları belirtilmekte, Andlaşmaları Devletler Umumi Hukuku kaynağı olarak değerlendirmeleri ve tabii Hukuk taraftarlarınca benimsenen, Andlaşmaların yorumu metot ve kuralları incelenmektedir¹¹.

Deniz Hukuku Konferansında Balıkçılık Sorunları Ve Devletlerin Uygulamaları

Makalede, denizlerin biyolojik kaynakları ile açık deniz ve kapalı ekonomik alanlarda balıkçılık, bu konularla ilgili deniz hukuku konferansı müzakere metinleri tanıtılmakta ve devletlerin, milli kanunlar, iki taraflı andlaşmalar, bölgesel balık komisyonları kararları çerçevesi içindeki uygulamaları incelenmektedir¹².

- 6) ORAISON, André. *A propos du différend franco-malgache sur les îles éparses du canal de Mozambique. Revue générale de droit international public. 1981. sah. 465.*
- 7) SIMON, Denys. *L'interprétation de l'accord du 25 Mars 1951 entre l'O.M.S. et l'Égypte. (Avis consultatif de la Cour Internationale de Justice du 20 décembre 1980. Revue générale de droit international public. sah. 793.*
- 8) PELLET, Alain, *Les voies de recours ouvertes aux fonctionnaires internationaux. Revue générale de droit international Public. 1981. sah. 253, 657.*
- 9) DUPUY, P.M. *Observations sur le "crime international de l'état. Revue générale de droit international public. 1980 s. 449-486.*
- 10) DECAUX, Emmanuel. *La mise en vigueur du pacte international relatif aux droits civils et politiques. Revue générale de droit international public. 1980, s. 487-534.*
- 11) VITANYI, Bela. *L'interprétation des traités dans la théorie du droit naturel. Revue générale de droit international public. 1980 s. 535-586.*
- 12) CARROZ, Jean *Les Problèmes de la*

Milletlerarası Daimi Adalet Divanı ile Milletlerarası Adalet Divanı İstisari Kararlarını Zorunlu Kılan Andlaşma Hükmüleri Üzerinde Düşünceler

Adalet Divanının kuruluşundan beri divanın istisari mütalaalarının hukukî değer ve mahiyeti üzerindeki tartışmalar devam etmektedir. İkinci Dünya harbinden sonra Adalet Divanı kendisinden istenen mütalaaların istisari bir değer taşıdıklarını özellikle belirtmektedir, bu şekilde mütalaalara uymak zorunluluğu bulunmadığı açıklık kazanmış olmaktadır. Ancak, bazı sözleşmelerde bu mütalaalara uymayı zorunlu kılan hükümler, Milletlerarası Daimi Adalet Divanı zamanın-

da olduğu gibi, Milletlerarası Adalet Divanı, zamanında da görülmektedir. Yazar bu nevi hükümlerin değer ve mahiyetlerini 3 grupta toplayarak incelemektedir¹³.

Derleyen : Dr. Vahdettin TUĞSAT

pêche à la Conférence sur le droit de la mer et dans la pratique des états. Revue générale de droit international public 1980, s. 705-751.

- 13) BACOT, Guillaume. *Reflexions sur les clauses qui rendent obligatoires les avis consultatifs de la C.P.J.I. et de la C.I.J. Revue générale de droit international public. 1980 s. 1027-1047.*

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK

İspanyol Milletlerarası Özel Hukukunda Evlenme İle İlgili Yeni Kurallar.

İspanyada evlenme 1978 Anayasasının kabulüne kadar din kurallarından etkilenmiş ve katolikliğin katı itikatlarına uygun olarak düzenlenmişti. Evlenmelerde kanunlar ihtilafı olayları daima İspanyol kanununa göre çözümleniyordu. 1978 tarihli Anayasaya istinat eden 30/81 no ve 7 temmuz 1978 tarihli yeni evlenme kanunu evlenmeyi dini baskıdan kurtarmıştır. Yazar bu kanunu Anayasa hükümlerine uygun tefsir ederek incelemekte ve İspanyol Milletlerarası Özel Hukukundaki gelişmeleri belirtmektedir¹.

Ekonomik Bilgilerin Açıklanmasını Men Eden Yabancı Kanunlar Ve Amerika Birleşik Devletleri Mahkemeleri

Makalede, Amerikan hukukuna tabi bir ihtilâfa bakan bir A.B.D. mahkemesi veya idari mercii tarafından ibrazı emredilen vesikanın, böyle belgelerin yabancı makamlara açıklanmasını men eden bir ülkede bulunması durumu ile ilgili kanunlar ihtilâfı incelenmektedir².

Ülke Dışılık Ve Milletlerarası Ticaret. Sibiryaya Gaz Borusu Hattı.

Belli bir ülkede meri hukukun ülke dışında tatbiki isteminde kaynaklanan hakimiyet ihtilâfları, ticari rekabet ile ilgili konularda ve A.B.D. maddi hukuk ve usul hukuku kanunlarının düzenlediği durumlarda gözlenmektedir. Yazar Sibiryaya boru hattı inşaatında kullanılacak malzeme ihracını men eden A.B.D. kararları ile ortaya çıkan hakimiyet ihtilâflarının gelişme ve çözümünü incelemektedir³.

- 1) CARILLO SALCEDO, Juan Antonio. *La nouvelle réglementation du mariage dans le droit international privé espagnol. Revue critique de droit international privé. 1983. no. 1. sah. 1.*
- 2) COHEN-TANUGİ, Laurent. *Les juridictions américaines face aux lois étrangères interdisant la communication de renseignements économiques. Revue critique de droit international privé. 1983 no. 2 sah. 213.*
- 3) AUDİT, Bernard. *Extra-territorialité et commerce international. L'affaire du gazoduc sibérien. Revue critique de droit international privé. 1983, no. 3. sah. 401.*

Boşanmaya ilişkin bir Yabancı Mahkeme Hükmü Bulunduğu Durumlarda Fransada Boşanma Kararı Elde Edebilme Olanığı

Fransada aynı haklara ilişkin yabancı mahkeme hükümleri ancak exaquetur'den sonra tanındığı halde, şahsın hukuku ile ilgili yabancı mahkeme hükümlerinde, sadece milletlerarası hukuka uygunluk kontrolü, tanıma için yeterlidir. Yazar yabancı bir mahkeme tarafından boşanma kararı verilmiş olayda, Fransada tekrar boşanma davası açılıp açılmayacağını incelemektedir⁴.

Latin Amerikada Milletlerarası Özel Hukuku Birleştirilme Çalışmaları

Yazar, Latin Amerikada Milletlerarası Özel hukuk alanındaki gelişmeleri tüm Amerikan devletleri arasında ortak bir milletlerarası özel hukuk oluşturma çalışmalarını ve kodifikasyon çabalarını incelemektedir⁵.

A.B.D. de Kişinin Resmi Üzerindeki Aynı Haklarla İlgili Kanunlar İhtilâfı

Yazar kişinin resmi üzerindeki aynı haklar konusundaki A.B.D. hukukundaki gelişmeleri Fransız hukuku ile karşılaştırmalı olarak etüt etmekte ve bu konuya açıklık getiren A.B.D. mahkeme kararını (Groucho Marx kararı) incelemektedir⁶.

Milletlerarası Sözleşmelerin Tefsiri

Makalede, milletlerarası ticaretin 1950-

1970 yılları arasında olağan üstü gelişmesi ve yeni tip akitlerin ortaya çıkması ile önem kazanan akitlerin tefsiri sorunu incelenmektedir⁷.

Yabancı Polis Kanunları

Makalede, yabancı polis kanunlarının tanınması uygulanması ile doktrindeki bu konu ile ilgili görüşler incelenmektedir⁸.

Derleyen Dr. Vahdettin TUĞSAT

- 4) ALEXANDRE, Danièle. *Sur la possibilité d'obtenir le divorce en France lorsqu'un jugement a déjà été rendu à l'étranger à propos du divorce. Revue critique de droit international privé. 1983, no. 4. sah. 597.*
- 5) VILLELA, Anna Maria. *L'unification du droit international privé en Amérique latine. Revue critique de droit international privé. 1984. no. 2. sah. 233.*
- 6) GAILLARD, Emmanuel. *Les conflits de lois relatifs au droit patrimonial à l'image aux Etats-Unis. (à propos de la jurisprudence Groucho-Marx.) Revue critique de droit international privé 1984. no 1. sah. 1.*
- 7) KAHN, Philippe. *L'interprétation des contrats internationaux. Journal du droit international. 1981. sah. 5.*
- 8) MAYER, Pierre. *Les lois de police étrangères. Journal du droit international. 1981. sah. 277.*